

★เดลินิวส์★ วาไรตี้

หน้า 4

มอง 'บรรจุภัณฑ์'
หลังสถานการณ์โควิด

“
สอดคล้อง
การใช้งาน
ลดปัญหา
สิ่งแวดล้อม
”

นวัตกรรม'บรรจุภัณฑ์' เทรนด์หลังสถานการณ์โควิด

ปรรจุภัณฑ์ที่ช่วยปกป้องคุ้มครอง ท่อหุ้ม ป้องกันสินค้าไม่ให้
เกิดความเสียหาย รักษาคุณภาพอาหาร ฯลฯ ในปัจจุบันมี
หลากหลายรูปแบบ ดีไซน์สวย มีนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ วิจัยพัฒนา
อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในสถานการณ์โควิด...

ดร.พัชรา มณีสินธุ์ รองผู้อำนวยการบริการอุตสาหกรรม
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ให้
ความรู้การวิจัย พัฒนาบรรจุภัณฑ์ มองแนวโน้มเทรนด์บรรจุภัณฑ์

ว่า ในความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ ยังคงเป็นในเรื่องของการเก็บ
รักษาสินค้าทั้งอาหารและสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร ดังที่ทราบถ้าสินค้าไม่มี
บรรจุภัณฑ์ก็ขายไม่ได้ ตัวของบรรจุภัณฑ์มีหน้าที่ป้องกัน

ความเสียหายให้กับสินค้า ป้องกันทางกายภาพ
อย่างเช่น ระหว่างการขนส่งซึ่งจะมีการ
กระแทกกระแทก สิ่งของอาจแตกหักเสีย
หาย อย่างสินค้าประเภทแก้ว กระเบื้อง

าลา ถ้ามีวัสดุกันกระแทกช่วย หรือถ้าเป็นสินค้าประเภทอาหารที่เสื่อมสภาพได้ง่ายจากเชื้อจุลินทรีย์ บรรจุภัณฑ์กระป๋องปิดผนึกแน่นสนิท ผ่านการฆ่าเชื้อ าลา สามารถช่วยยืดอายุ

บรรจุภัณฑ์ที่มีบทบาทช่วยป้องกันความเสียหายของสินค้าทั้งทางด้านกายภาพ หรือช่วยป้องกันมด แมลงต่าง ๆ ที่จะเข้ามาปนเปื้อนกับอาหาร ทำให้อาหารไม่ปลอดภัย อีกทั้งบรรจุภัณฑ์ช่วยป้องกันความเสียหายทางเคมี ช่วยป้องกันการซึมผ่านของไอน้ำ ก๊าซ ที่เข้ามาทำปฏิกิริยา ทำให้ตัวอาหารเกิดกลิ่นหืน ตัวอาหารไม่กรอบ หรือทำให้เชื้อราเจริญ าลา ในบทบาทแรกที่โดดเด่นของบรรจุภัณฑ์จึงเป็นเรื่อง การป้องกันความเสียหาย และยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์

รองผู้ว่าการบริการอุตสาหกรรม ดร.พัชรา อธิบายเพิ่มอีกว่า บรรจุภัณฑ์ยังช่วย รวบรวมสินค้าให้เป็นหมวดหมู่เดียวกัน ทำให้ง่ายต่อการขนส่งไปในที่ต่าง ๆ จากผู้ผลิตไปถึงยังผู้บริโภค และยังเป็นเรื่อง การอำนวยความสะดวกในการทำงาน โดยส่วนนี้ปัจจุบันเห็นได้อย่างชัดเจน มีความต้องการบรรจุภัณฑ์ที่ใช้งานง่าย สะดวกในการเปิดและปิด าลา อย่างรูปแบบ

ฝาที่ออกแบบมาอำนวยความสะดวกให้เปิดง่ายขึ้น ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือเปิดกระป๋อง ที่เปิดขวด าลา

“ในยุคโควิด บรรจุภัณฑ์ยังมีบทบาทในเรื่องความปลอดภัยในการใช้งานเพิ่มขึ้น มีบรรจุภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์การใช้งาน อำนวยความสะดวก ให้ความปลอดภัยและยืดอายุการเก็บ โดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตร โดยการวิจัย พัฒนาของ วว. ให้ความสำคัญ มีนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ช่วยลดความเสียหายระหว่างขนส่ง บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะที่บ่งชี้ความปลอดภัยปริมาณซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในลำไย ทั้งสามารถประยุกต์ใช้กับผลไม้อื่น ๆ ที่มีการใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์รักษาคุณภาพผลผลิต าลา”

ส่วนอีกสองบทบาทสำคัญของบรรจุภัณฑ์คือ การให้ข้อมูล รายละเอียดสินค้า เป็นเรื่องของฉลาก การให้ข้อมูลกับผู้บริโภค ทั้งการให้ข้อมูลชื่อสินค้า ผู้ผลิต ส่วนประกอบของอาหาร าลา อีกส่วนสำคัญคือ การเพิ่มความสวยงาม ดึงดูดใจ โดยส่วนนี้ช่วยส่งเสริมการขายสินค้า

“ส่วนใหญ่จะมองเรื่องฟังก์ชันกราฟิก หรือมาร์เกตติ้งเป็นหลัก แต่ในภาพรวมสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญคือ การออกแบบโครงสร้างกับการออกแบบกราฟิกซึ่งต้องควบคู่กัน เลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมซึ่งจะช่วยยืดอายุการจัดเก็บได้ตามความต้องการ ต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมที่ดึงดูดใจผู้บริโภคที่สามารถ

แข่งขันกับผู้อื่นได้ ฯลฯ”

ดร.พัชรา ให้มุมมองเพิ่มอีกว่า **บรรจุภัณฑ์ในช่วงหลายปีมานี้มีความต่างไปจากเดิมทั้งในด้านดีไซน์ วัสดุติบ รวมถึงการพัฒนา วิจัย ฯลฯ** ในปัจจุบันบางผลิตภัณฑ์ออกแบบบรรจุภัณฑ์มีขนาดเล็กลง แต่ปริมาณยังคงเท่าเดิม เพื่อจะไม่สร้างขยะเพิ่ม หรือสิ่งใดที่สามารถนำมารีไซเคิล รีไซเคิลได้น่ากลับมา เพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งเรื่องความมั่นใจ ความปลอดภัยก็เห็นได้ชัดขึ้น และด้วยสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

ประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกของ IAPRI หน่วยงานกลางที่เกิดจากการพบปะหารือร่วมกันจากหน่วยงานวิจัยด้านบรรจุภัณฑ์จากหลายประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ในเดือนมิถุนายน ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเทคโนโลยีด้านบรรจุภัณฑ์ชั้นนำของโลก ณ ไบเทค บางนา ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อัปเดตแนวโน้มเทคโนโลยีบรรจุภัณฑ์ สร้างเครือข่ายพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ฯลฯ

“ประเทศไทยเราเป็นเมืองร้อน การส่งสินค้าไปในท้องถิ่นที่อยู่ไกล ๆ ถ้าไม่มีตู้เย็น ตู้แช่ รถขนส่งไม่เป็นรถห้องเย็นก็จะส่งผลให้เกิดปัญหาปลายทาง จากที่กล่าวบรรจุภัณฑ์เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยป้องกันความเสียหาย ยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์ได้ มีการศึกษาวิจัย มีบรรจุภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ ตอบความต้องการผู้บริโภค มีนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างความสะดวก อย่างเช่น ของอาหารที่สามารถนำไปอุ่นร้อนได้สะดวก หรือการจัดเก็บในถุงเมื่อบริโภคไม่หมดในครั้งเดียว หรือการให้ข้อมูลในเรื่องของฉลาก”

นวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ที่ล่อลึงกลิ่น “OZONE” เป็นหนึ่งในผลสำเร็จการต่อยอดงานวิจัยและพัฒนา โดยกล่องมีประสิทธิภาพช่วยกักเก็บกลิ่นไม่พึงประสงค์ไม่ให้ออกสู่ภายนอกได้สมบูรณ์แบบพร้อมเซ็นเซอร์ป้องกันการผ่านเข้าออกของก๊าซและไอน้ำ รวมถึงการรื้อรื้อหกละเอียด

บรรจุอาหารเหลว หรือน้ำเป็นส่วนประกอบ อีกทั้งต้นทุนการผลิตลดลง และ **ใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย** ครอบคลุมอาหารที่มีกลิ่นแรงไม่พึงประสงค์แทบทุกชนิด ทั้งมีความแข็งแรง เพิ่มปริมาณภายในกล่อง ช่วยให้บรรจุสินค้าได้มากขึ้น ออกแบบให้สามารถเรียงซ้อนได้สะดวก และ**มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**

ขณะที่ **นวัตกรรมบรรจุภัณฑ์เพื่อการจำหน่ายผักและผลไม้ออนไลน์** อีกบรรจุภัณฑ์โดยศูนย์การบรรจุหีบห่อไทยเช่นกัน ได้นำร่องพัฒนาช่วยลดความเสียหายของผลิตผลสดในระหว่างการขนส่งขนถ่าย พัฒนาโดยมีความแข็งแรง ช่วยป้องกันความเสียหายและรักษาคุณภาพของผลิตผล หากกล่องเกิดการยุบตัว เจาะช่องระบายอากาศอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการหายใจและคายน้ำของผลมะม่วง ซึ่งช่วยลดการสะสมความร้อนและความชื้นภายในกล่อง ช่วยให้ยืดอายุการเก็บ เป็นต้น

ดร.พัชรา ให้มุมมองทั้งท้ายเพิ่มอีกว่า **เมื่อมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น บรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบจะสอดคล้องกับการใช้งานของผู้สูงอายุ** ใช้สะดวก ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่ ชัดเจน หรือการออกแบบใช้สีที่ตัดกับพื้นหลัง หรือตัวขวด ฝาามีเกลียวที่ลึก หมุนเปิดได้ง่าย ฯลฯ โดยตัวบรรจุภัณฑ์จะออกแบบมาในแนวทางนี้ เป็นอีกส่วนหนึ่งที่เป็นเทรนด์บรรจุภัณฑ์ที่เติบโตขึ้นทั้งจากสังคมผู้สูงอายุและในเรื่องเซฟตี้ที่ควบคู่กันหลังสถานการณ์โควิดที่เกิดขึ้น

อีกทั้งการสร้างสังคมที่ยั่งยืน การรีไซเคิล รีไซเคิล การจัดการกับบรรจุภัณฑ์จะเห็นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้บรรจุภัณฑ์มีพัฒนาการเรื่อยมา ในด้านวัสดุเราเองมีความพยายามหาวัสดุใหม่ เพื่อร่วมสร้างสังคมที่ยั่งยืน วิจัยพัฒนาวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างเช่น พลาสติกจากอ้อยจากมันสำปะหลัง และอีกส่วนหนึ่งเป็นพลาสติกที่

ดร.พิชิตรา มณีสรินทร์

ย่อยสลายได้ ใช้แล้วทั้งย่อยสลายได้จากแสง หรือพลาสติกที่ย่อยสลายทางชีวภาพ ฯลฯ เป็นส่วนหนึ่งที่พัฒนางานวิจัย สร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์ พัฒนานวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ใหม่ ๆ ทั้งในเชิงวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ รองรับความสะดวก ปลอดภัยการใช้

สร้างความยั่งยืนต่อสังคม และลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม.

● **พงษ์พรรณ บุญเลิศ** ●